

2018 – MAREA UNIRE și TRIBUNISMUL (XXX):

A treia și ultima bătălie de la Sibiu - Caracterul național rusesc –
Nu orice orașel poate fi Paris - monarhia dacoromanică

Bătăliile Sibiului din 1849

<p>sașii sibiieni nu le dăduseră maghiarilor nici un ajutor și nu împușcaseră nici un rus</p>	<p>Poarta Elisabeta sau Gușteritei</p> 	<p>comisar al Guvernului Transilvaniei, a înființat tribunalele militare pentru executarea fără judecată a grupurilor etnice non-maghiare, în primul rând români și sași</p> <p>László Csányi</p> <p>(1790 -1849) - a fost executat la 10.10.1849</p>
--	---	--

Monarhie dacoromanică sub stăpânire austriacă

Despre caracterul național rusesc

În lucrarea “*Presa săsească și revoluția*”, istoricul Ela Cosma prezintă evoluția evenimentelor în cele trei bătălii ale Sibiului. După asasinarea lui Josef Benigni, gazeta “*Siebenbürger Bote*” a fost preluată - la 17 martie 1849 – de Johann Hintz, acesta declarând: «O foaie din provincie, în opinia noastră, trebuie să fie expresia fidelă a vieții politice, așa cum se desfășoară ea în provincie. **Nu orice orașel poate fi Paris.** Rostul lui Bote nu este acela al unei foi ministeriale din Londra, Paris, Viena sau Debrețin. Vrem să spunem prin aceasta, că lui Bote nu îi este permis să fie una din acele foi de partid cu care se practică agitaționism politic, căreia numele unei notabilități politice îi servește drept acoperire, care e scrisă așa și nu altfel numai și numai din cauza unor scopuri de partid. Nu, Bote are, firește, intențiile sale politice leale și deschise, dar se străduiește, printr-o judecată calmă, prin colecționarea nepartinică de material, să ajungă la o înțelegere corectă a lucrurilor. (...) noi avem sarcina, de a nu prezenta niciodată evenimentele sub o imagine unilaterală. Mai cu seamă în timpuri atât de agitate, ca cele trăite acum, credem noi, avem dubla datorie, de a confrunta o afirmație cu altă afirmație, și de a lăsa decizia corectitudinii cititorului și timpului care le uniformizează pe toate”. Faptele și scrierile lui Johann Hintz, au fost judecate astfel: “(Anton) Kurz alături de J. Hintz, care a redactat filokossuthian “*Siebenbürger Bote*” în timpul ocupației Sibiului, este singurul dintre literații noștri de odinioară, care și-a pus

penița în slujba guvernatorului Ungariei. Cetățenii Sibiului declarară că se supuneau dispozițiilor lui Bem, și că protestau formal și solemn împotriva oricărei intervenții a puterii rusești. Proclamația lui Csány către sașii de pe Pământul Crăiesc, aflat sub stare de asediu, făcea cunoscută în luna aprilie 1849 ridicarea de tribunale de pedeapsă. Averile sibienilor care nu se aflau acasă (refugiații) erau sechestrate. Magistratul Sibiului i se adresa lui Csány, și după ce lauda “generozitatea înflăcărată a eroicului învingător”, protesta împotriva sechestrării bunurilor celor absenți. Ca urmare a indicației lui Kossuth, un ordin al lui Csány stabilea etatizarea averii Universității naționale săsești. Măsura fusese luată “ca averea națională săsească, împotriva destinației sale, și mai ales în defavoarea însăși națiunii săsești prin indivizi cu porniri dușmănoase, să nu mai fie folosită în agitații și fapte rele, și astfel să nu mai fie sustrasă rostului său efectiv... (...) Și în lunile aprilie – august 1849 ordonanțele lui Csány se succedau cu rapiditate. Taxele de război trebuiau plătite. Patria avea nevoie de soldați, de aceea avu loc o recrutare a tuturor soldaților între 18 și 30 de ani. (...) Moses Berde, comisar guvernamental la Sibiu, ordonă predarea tuturor armelor aflate în posesia civililor. Declarația de independență a națiunii ungare (11 aprilie 1849) fu publicată de către “Bote”. Știrile de război sunau acum: “Ziua de ieri a fost încununată de glorie pentru trupele noastre” – prin aceasta se înțelegeau trupele lui Bem. Până acum “**Siebenbürger Bote**” redase exclusiv opinii săsești. În mai 1849 se puteau citi comentarii ale colaboratorilor maghiari ai ziarului. Un anume Toth scria despre o posibilă republică, ce trebuia să păstreze și să respecte legea, dreptatea, proprietatea străină și tradițiile (...) La sfârșitul lui mai trupele ungare cuceriră Buda. La finele lui iunie însă corpurile de armată țariste și austriece intrară din nou în Bistrița și Brașov. Sașii sibieni se pregătiră să-i întâmpine pe imperiali. În luna iulie generalul rus Lüdgers ocupă sudul țării. Ungurii părăsiră Sibiul la 19 iulie. La 22 iulie Lüdgers intră în oraș. Toate ordinele emise de conducerea revoluționară fură declarate nule și neavenite. Transilvania redevenită mare principat, rămânea sub legea de război până la pacificarea completă. (...) Între timp Bem pierdu bătăliile de la Sighișoara și Albești. După un raid fulgerător prin Târgu Mureș și Mediaș, honvezii cuceriră reînnoit Piața Mare, agora Sibiului.

La 5-6 august 1849 se desfășură a treia și ultima bătălie de la Sibiu. Unitățile căzăcești rusești îi ajunseră din urmă pe maghiari, îi alungară, și la Șura Mare Bem fu atacat concomitent de două corpuri de armată rusești. Suferi o înfrângere zdrobitoare și fugi la Timișoara. “Bote” abia aminti lupta. Își apără doar concetățenii; sașii sibieni nu le dăduseră maghiarilor nici un ajutor și nu împușcaseră nici un rus. (...) La începutul lui noiembrie rușii părăsiră Sibiul.»

Reproducem parțial articolul “**Despre caracterul național rusesc**” apărut în “**Volksfreund**” (6 martie 1849), autor fiind “un anume învățător Schubert”: «în ton cu noua prietenie austriaco-rusă. Articolul era precedat de o notă lămuritoare din partea redacției, în care cititorii erau asigurați că nu era vorba de nici o “lingușeală” (!), “tocmai acum când îi avem pe ruși ca prieteni și apărători în mijlocul nostru”. Autorul considerațiilor psihologizante decreta: “Fiecare națiune, ca și fiecare om, a fost înzestrată de la natură cu un temperament dominant, cu o mare influență asupra caracterului său moral, care nu se lasă nicicând anulat prin educație. Dacă locuitorii Țărilor de Jos sunt flegmatici, englezii și germanii colerici (!), spaniolii melancolici (!), în schimb francezii și rușii au un temperament sangvin. “Acestuia, celui mai fericit dintre temperamente, rusul

îi datorează mai multe calități, care nu pot fi socotite de fapt în rândul trăsăturilor morale propriu-zise: îndemânarea sa, voioșia sa permanentă, sociabilitatea și locvacitatea, gustul său pentru discuții ușoare și jocuri nevinovate, neînfricarea lui sau, mai degrabă, lipsa lui de griji. Cel mai neînsemnat dintre ruși, are de la natură un mers hotărât, și totuși pasul lin, are mișcări expresive, vorbește cu suveranul său fără a simți cea mai mică stânjeneală, și traversează prăpăstiile fără să amețească /.../ Nici evlavia rușilor nu este sumbră ori plictisitoare: bisericile lor au o înfățișare veselă și cele mai plăcute arome îl întâmpină pe credincios.” Articolul continuă, enumerând inteligența nativă a rusului, curajul, inima largă, iubirea lui pentru copii, înclinația spre muzica populară, precum și ușurința cu care învață limbi străine – ușurință explicată tocmai prin caracterul dificil al propriei sale limbi. Domnul Schubert se minuna, pe bună dreptate probabil, de facilitatea cu care rusul învață orice muncă și se pricepe la orice: “Recrutul încă crud, la câteva săptămâni după intrarea lui în regiment, după ce se face plăcut superiorului său, devine un bun soldat, croitor sau oboist ... Străinul rămâne uimit în fața mijloacelor simple cu care repară o roată stricată sau prin care ridică greutatea imense fără mașini artificiale ...”».

Publicația “**Transsilvania**” (germană) a apărut la editura “**Hochmeister**”, aici colaborând cei mai mulți dintre redactorii lui “**Siebenbürger Bote**”.: «Daniel Roth, din 1846 redactor șef al gazetei, declara la preluarea funcției sale, că era pentru reforme dar “în cadrul constituției noastre îndelung probate și pe teren istoric”. La 1848 își lărgi punctul de vedere. Pentru a împiedica uniunea Transilvaniei cu Ungaria și amenințatoarea maghiarizare a sașilor, el propuse înființarea unei “**monarhii dacoromanice**” sub stăpânire austriacă, ce urma să includă Ardealul și cele două principate dunărene.» În lipsa unei monografii, sibienii nu cunosc bătăliile și dramele petrecute sub bătrânele sale ziduri. La finele lunii martie 1849, Ardealul “era pierdut pentru dinastia habsburgică”, singurii care opuneau rezistență fiind românii lui Avram Iancu, în munții Apuseni.

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<http://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2018-marea-unire-si-tribunismul-xxx-a-treia-si-ultima-batalie-de-la-sibiu-caracterul-national-rusesc-nu-orice-orasel-poate-fi-paris-monarhia-dacoromanica-136824.html>

